

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΝΕΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

ΕΡΓΑΣΙΑ

Applying the Business Model Canvas to Design the E-platform for Sailing Tourism

ΕΚΠΟΝΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΑΝΤΕΛΗ ΑΡΤΕΜΗΣΙΑ MD2431

ΠΡΟΣ ΤΟΝ
Επίκουρο Καθηγητή Αντωνόπουλο Νίκο

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών μου για την απόκτηση Μεταπτυχιακού
Τίτλου Σπουδών που απονέμει το Τμήμα Ψηφιακών Μέσων και Επικοινωνίας

Κεφαλονιά 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Περίληψη άρθρου.....	2
A. Τίτλος Άρθρου.....	3
B. Ενεργός σύνδεσμος άρθρου.....	3
Γ. Cite Score και Λέξη κλειδί.....	3
Εικόνα 1.....	3
Δ1. Τι προσπαθεί να βρει το άρθρο.....	3
Δ2. Ποιά η μεθοδολογία της Έρευνας.....	4
Εικόνα 2.....	5
Εικόνα 3.....	5
Δ3. Ποιά ερωτήματα τίθενται.....	5
Δ4. Αποτελέσματα έρευνας.....	6
Εικόνα 4.....	7
Δ5. Συμπεράσματα του άρθρου.....	7
Δ6. Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.....	8

Περίληψη άρθρου

Το παρόν άρθρο αποτελεί πρόταση για τη δημιουργία μιας ενιαίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία θα πραγματεύεται την παρουσίαση και προώθηση υπηρεσιών που σχετίζονται με τον ιστιοπλοϊκό τουρισμό. Ο τουρισμός ιστιοπλοΐας (sailing tourism) τα τελευταία χρόνια γνωρίζει σημαντική ανάπτυξη σε διάφορες περιοχές του κόσμου, γεγονός που δεν είναι καθόλου τυχαίο. Αποτελεί μία από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και, ταυτόχρονα, μια περιβαλλοντικά φιλική δραστηριότητα, καθώς δεν επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον με ρύπους. Σύμφωνα με τους συγγραφείς του άρθρου, η ανάγκη για τη δημιουργία μιας ενιαίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκύπτει από το υφιστάμενο κενό στην παροχή πληροφόρησης σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες ιστιοπλοΐας σε περιοχές που διαθέτουν τις υποδομές για την υποστήριξη αυτού του είδους τουρισμού. Η σχετική πληροφορία που διατίθεται διαδικτυακά είναι κατακερματισμένη, διασκορπισμένη σε πολλαπλές πηγές, χωρίς να υπάρχει ένας ενοποιημένος ψηφιακός κόμβος στον οποίο να συμμετέχουν τοπικοί φορείς, επιχειρήσεις και φυσικά οι τουρίστες. Στο άρθρο παρουσιάζεται η μεθοδολογία που προτείνεται για τον σχεδιασμό μιας τέτοιας πλατφόρμας, η οποία βασίζεται στο επιχειρηματικό μοντέλο Business Model Canvas (BMC). Επιπλέον, τονίζεται η εξέλιξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και των νέων τεχνολογιών, οι οποίες αναπτύσσονται διαρκώς και, σε συνδυασμό με τις ανάγκες της αγοράς, αποτελούν βασικά στοιχεία που καθιστούν επιτακτική τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης πλατφόρμας ιστιοπλοϊκού τουρισμού. Το άρθρο υπογραμμίζει, τέλος, τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ τοπικών και διεθνών φορέων, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων, με σκοπό τη δημιουργία μιας κοινής πλατφόρμας που θα απευθύνεται στους τελικούς χρήστες: τους τουρίστες.

A. Τίτλος Άρθρου

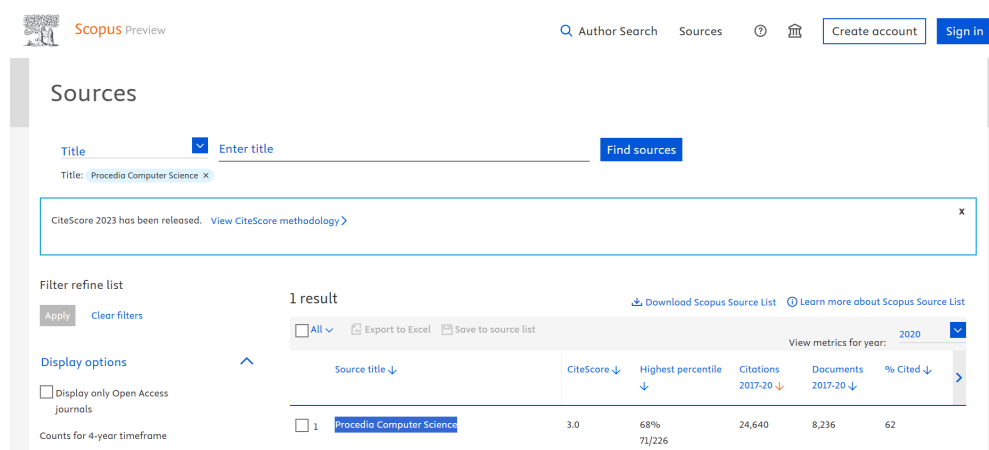
Ο τίτλος του άρθρου είναι: Applying the Business Model Canvas to Design the E-platform for Sailing Tourism

B. Ενεργός σύνδεσμος άρθρου

https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050920320901?ref=pdf_download&fr=RR-2&rr=93907f4339f6eea8

Γ. Cite Score και Λέξη κλειδί

- Περιοδικό: Procedia Computer Science
- CiteScore (2020) : 3.0
- Λέξη κλειδί : tourism

Εικόνα 1

Δ1. Τι προσπαθεί να βρει το άρθρο

Στόχος του άρθρου και της παρούσας έρευνας είναι η ανάπτυξη ενός πρωτότυπου επιχειρηματικού μοντέλου για τη δημιουργία μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα αφορά τον ιστιοπλοϊκό τουρισμό, με τη χρήση του εργαλείου Business Model Canvas (BMC). Το Business Model Canvas (BMC) είναι ένα στρατηγικό εργαλείο διαχείρισης και επιχειρηματικού σχεδιασμού, το οποίο αναπτύχθηκε από τον Alexander Osterwalder και χρησιμοποιείται για την οπτικοποίηση, την ανάλυση και τον σχεδιασμό επιχειρηματικών μοντέλων. Βασίζεται στη διάρθρωση εννέα βασικών δομικών στοιχείων που καλύπτουν τις κύριες λειτουργίες και πτυχές μιας επιχείρησης: τμήματα πελατών, προτάσεις αξίας, κανάλια διανομής, σχέσεις με πελάτες, ροές εσόδων, βασικές δραστηριότητες, βασικοί πόροι, βασικές συνεργασίες και δομή κόστους. Το BMC αποτελεί ένα ευρέως αναγνωρισμένο πρότυπο αποτύπωσης επιχειρηματικού σχεδιασμού, κυρίως λόγω της απλότητάς του, καθώς παρέχει τη δυνατότητα

παρουσίασης όλων των κρίσιμων πτυχών ενός επιχειρηματικού μοντέλου σε μία μόνο σελίδα. Στο άρθρο επισημαίνεται η αυξανόμενη σημασία του ιστιοπλοϊκού τουρισμού, καθώς και η περιορισμένη αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τους εμπλεκόμενους φορείς στον συγκεκριμένο κλάδο. Υπογραμμίζεται, επίσης, η ανάγκη δημιουργίας μιας ενιαίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία δεν θα παρέχει αποσπασματικές πληροφορίες, αλλά θα λειτουργεί ως κεντρική ψηφιακή πύλη για την προβολή των προσφερόμενων υπηρεσιών, τη διεκπεραίωση συναλλαγών και την ενίσχυση ή επέκταση του ιστιοπλοϊκού τουρισμού στην Ελλάδα.

Δ2. Ποιά η μεθοδολογία της Έρευνας

Η μεθοδολογία της έρευνας χωρίστηκε σε τρία βασικά στάδια (Εικόνα 2). Στο πρώτο στάδιο πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση και μελέτη αναφορικά με τη χρήση των ηλεκτρονικών πλατφορμών στον τουρισμό και τα επιχειρηματικά μοντέλα που μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξή τους. Στο δεύτερο στάδιο της έρευνας διεξήχθησαν διαπροσωπικές συνεντεύξεις από τους συγγραφείς με ειδικούς στον τομέα της ιστιοπλοΐας και του τουρισμού. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες ήταν εκπαιδευτές και άτομα που συμμετείχαν στη διοργάνωση σεμιναρίου για διαχειριστές μαρινών. Η επιλογή των συμμετεχόντων βασίστηκε στην επαγγελματική τους εμπειρία στον ιστιοπλοϊκό τουρισμό, και ιδιαίτερα στη συνεργασία τους με μεγάλο αριθμό λιμανιών. Οι ειδικοί προέρχονταν κυρίως από την Πολωνία και τη Δανία, και οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο του 2018. Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων, τα δεδομένα αναλύθηκαν και αξιολογήθηκαν με βάση μια τροποποιημένη πενταβάθμια κλίμακα Likert. Τα βασικά στοιχεία που αξιοποιήθηκαν στο τρίτο και τελευταίο στάδιο της έρευνας αφορούσαν την αξιολόγηση της πληροφορίας που οι ιστιοπλόοι (χρήστες) θεωρούν σημαντικό να περιλαμβάνεται σε μια πλατφόρμα σχετική με τον ιστιοπλοϊκό τουρισμό, καθώς και το βαθμό ενδιαφέροντος τους για την ύπαρξη μιας τέτοιας πλατφόρμας. Το τρίτο στάδιο της έρευνας περιλάμβανε την εφαρμογή των παραπάνω δεδομένων στο εργαλείο Business Model Canvas (BMC). Σε αυτό το σημείο, οι συγγραφείς έκριναν απαραίτητη την προσθήκη ενός επιπλέον, δέκατου δομικού στοιχείου στο υπάρχον μοντέλο, το οποίο ονομάστηκε «Βιώσιμη Ανάπτυξη της Περιοχής» (Sustainable Development of Regions). Η έρευνα ολοκληρώνεται με τη δημιουργία ενός προτύπου επιχειρηματικού μοντέλου για την ηλεκτρονική πλατφόρμα ιστιοπλοϊκού τουρισμού, βασισμένου στο τροποποιημένο BMC και στα ευρήματα της έρευνας (Εικόνα 3).

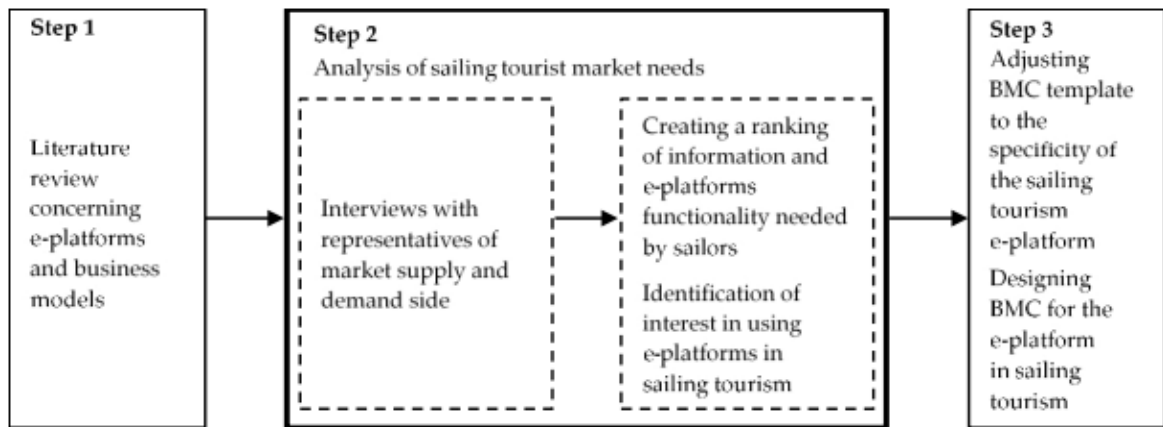

Figure 2. Research procedure. Source: Authors' own.

Εικόνα 2

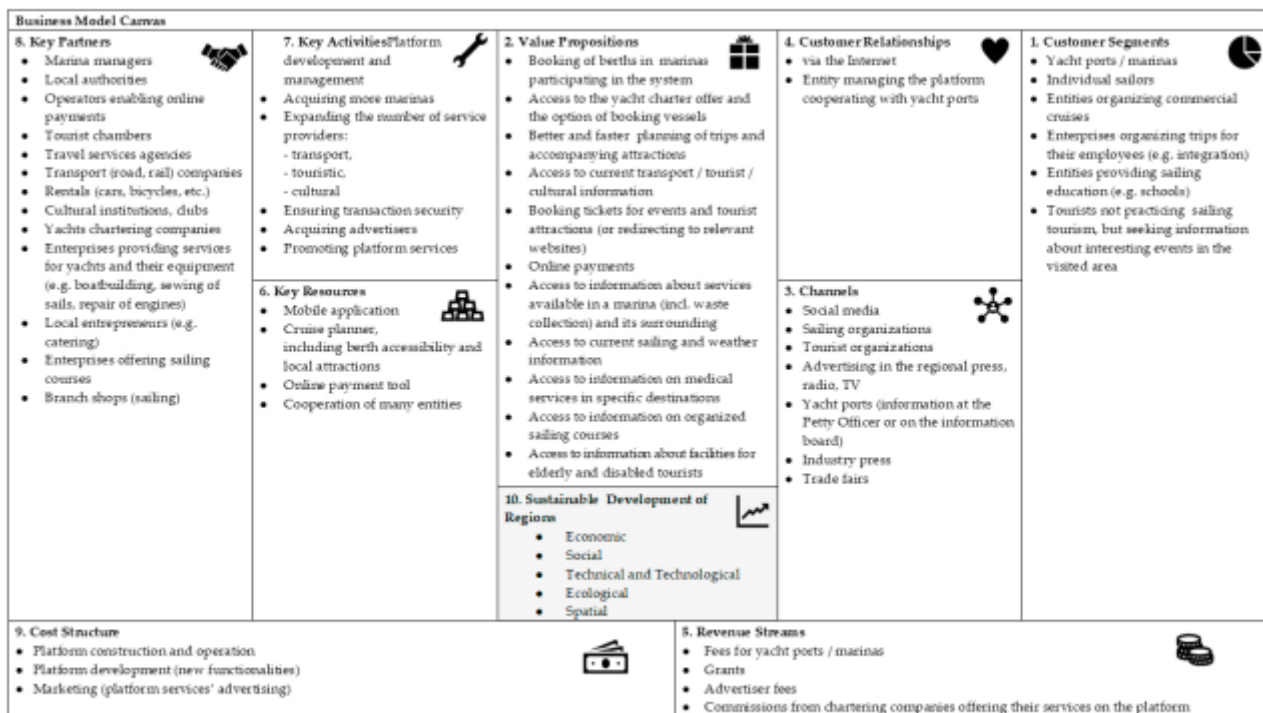

Figure 4. Proposed business model of the e-platform for yacht ports. Source: Authors' own.

Εικόνα 3

Δ3. Ποιά ερωτήματα τίθενται

Όπως αναφέρεται και στη μεθοδολογία, η συλλογή των δεδομένων βασίστηκε σε προσωπικές συνεντεύξεις με ειδικούς του κλάδου. Στο άρθρο δεν παρουσιάζεται αναλυτικά κάποιο συγκεκριμένο

ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων. Ωστόσο, σε γενικές γραμμές, οι ερωτήσεις που τέθηκαν αφορούσαν τις πληροφορίες που θεωρείται ότι θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε μια τέτοια ηλεκτρονική πλατφόρμα, την αξιολόγηση της χρησιμότητας πιθανών λειτουργιών μιας πλατφόρμας σχετικής με τον ιστιοπλοϊκό τουρισμό , τόσο για τους άμεσους χρήστες (ιστιοπλόους) όσο και για τους έμμεσους (διαχειριστές μαρινών) , καθώς και τις πιθανές δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν κατά τη διαδικασία έναρξης λειτουργίας μιας τέτοιας ενιαίας πλατφόρμας.

Δ4. Αποτελέσματα έρευνας

Τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων παρουσιάζονται στην Εικόνα 4. Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτει ότι η χρησιμότητα των διαφόρων λειτουργιών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εκτιμάται παρόμοια τόσο από τους ιστιοπλόους όσο και από τους διαχειριστές μαρινών. Οι λειτουργίες που αξιολογήθηκαν ως περισσότερο χρήσιμες ήταν οι ηλεκτρονικές πληρωμές και η δυνατότητα πραγματοποίησης κρατήσεων για θέσεις ελλιμενισμού. Αντίθετα, η δυνατότητα αγοράς εισιτηρίων μέσω διαδικτύου και η ενοικίαση αυτοκινήτου θεωρήθηκαν λιγότερο σημαντικές, πιθανώς επειδή δεν σχετίζονται άμεσα με τις βασικές υπηρεσίες του λιμανιού. Επιπλέον, η πρόσβαση σε εργαλείο ταξιδιωτικού προγραμματισμού αξιολογήθηκε σε χαμηλότερο βαθμό, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στο ότι οι ιστιοπλόοι εξακολουθούν να οργανώνουν τα ταξίδια τους με πιο παραδοσιακές μεθόδους. Αναφορικά με τις προκλήσεις που ενδέχεται να αντιμετωπιστούν κατά τη χρήση μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για μαρίνες, οι ερωτηθέντες επεσήμαναν κυρίως την έλλειψη πόρων για την ανάπτυξη και συντήρησή της. Εξίσου σημαντικό εμπόδιο θεωρήθηκε η περιορισμένη εμπορική απήχηση τόσο από την πλευρά των ιστιοπλόων όσο και από την τοπική κοινωνία, τις επιχειρήσεις και τους φορείς. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν, επίσης, ότι υπάρχει συχνά έλλειψη υποστήριξης από τους τοπικούς φορείς για τέτοιες πρωτοβουλίες. Ωστόσο, ως προς τα πιθανά οφέλη, διατυπώθηκε ευρεία συμφωνία μεταξύ των ειδικών ότι η συμμετοχή μιας μαρίνας σε μια τέτοια πλατφόρμα μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της επισκεψιμότητας από σκάφη, να ενισχύσει την προβολή της και να διευκολύνει την ένταξή της σε ένα ευρύτερο δίκτυο τοπικών τουριστικών δραστηριοτήτων.

Ranking of useful information for sailors	Ranking of e-platform functions for sailors	Ranking of e-platform functions for yacht ports
1. Price list of services provided	1. On-line payment for port services	1. On-line payment for port services
2. List of services offered at the port	2. Berth reservation	2. Berth reservation
3. Plan (map) of the port	3. Information about tourist attractions near the port	3. Links to marina websites
4. Contact details	4. Links to marina websites	4. Information about tourist attraction near the port
5. Information on tourist attractions available near the port	5. Sailor opinion forum	5. Trip planner
6. Website translation into foreign languages	6. Trip planner	6. On-line tickets for cultural or sporting events
7. Information on facilities for people with disabilities	7. On-line tickets for cultural or sporting events	7. Sailor opinion forum
8. Calendar of events in the port	8. On-line bus tickets	8. On-line car renting
9. Information on restaurant / clubs and other services available in or near the port	9. On-line car renting	9. On-line bus tickets
10. Calendar of cultural / sporting events near the port		
11. Information on urban and regional transport (buses, trams, bicycles, trains etc.)		
12. Advertising		

Εικόνα 4

Δ5. Συμπεράσματα του άρθρου

Στο καταληκτικό του μέρος, το άρθρο υπογραμμίζει εκ νέου τη σημασία της εξέλιξης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ICT) στον τομέα του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένου και του ιστιοπλοϊκού τουρισμού. Η ανάγκη αυτή πηγάζει από τους ίδιους τους τουρίστες, οι οποίοι είναι πλέον εξοικειωμένοι με την ψηφιακή χρήση υπηρεσιών και αναζητούν τεχνολογικές λύσεις σε κάθε πτυχή της ζωής τους πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για τον σχεδιασμό και την απόλαυση ταξιδιών. Ωστόσο, σύμφωνα με τους συγγραφείς, οι εμπλεκόμενοι φορείς στον ιστιοπλοϊκό τουρισμό δεν φαίνεται να έχουν ακόμη αντιληφθεί αυτό το χάσμα στις ανάγκες της αγοράς. Η έρευνα καταδεικνύει ότι η χρήση τεχνολογικών λύσεων ICT από τις μαρίνες παραμένει περιορισμένη, ενώ αντίστοιχα φαινόμενα παρατηρούνται και σε άλλες σχετικές επιχειρήσεις του κλάδου. Το αποτέλεσμα είναι οι υφιστάμενες ηλεκτρονικές πλατφόρμες να μην ανταποκρίνονται επαρκώς στις απαιτήσεις των ιστιοπλόων, καθώς εστιάζουν κυρίως είτε στην ενοικίαση σκαφών είτε στη δυνατότητα κράτησης θέσεων ελλιμενισμού. Παρατηρείται σημαντική έλλειψη βασικών πληροφοριών, όπως για παράδειγμα οι υπηρεσίες που προσφέρονται εντός και πέριξ των μαρινών, οι συγκοινωνιακές συνδέσεις της περιοχής, τα τοπικά αξιοθέατα, καθώς και οι παροχές για άτομα με αναπηρία. Επιπλέον, οι διαθέσιμες λύσεις ICT καλύπτουν αποσπασματικά μόνο ορισμένες γεωγραφικές περιοχές, ενώ στην Πολωνία δεν υφίστανται καθόλου αντίστοιχες εφαρμογές. Η απουσία αξιοποίησης των δυνατοτήτων των ηλεκτρονικών πλατφορμών οδηγεί σε απώλεια ευκαιριών για την προβολή των μαρινών και των λοιπών εμπλεκόμενων στον ιστιοπλοϊκό τουρισμό. Η ευρεία χρήση ψηφιακών εφαρμογών σε πολλούς τομείς της ζωής και τα ευρήματα της παρούσας έρευνας καταδεικνύουν ότι η δημιουργία μιας τέτοιας πλατφόρμας είναι πλήρως δικαιολογημένη. Σε αυτό το πλαίσιο, το άρθρο παρουσιάζει μια πρωτότυπη πρόταση επιχειρηματικού μοντέλου για μια ηλεκτρονική πλατφόρμα βιώσιμου ιστιοπλοϊκού τουρισμού, χρησιμοποιώντας το εργαλείο Business Model Canvas (BMC). Το προτεινόμενο μοντέλο προσαρμόστηκε ώστε να αντανakλά

καλύτερα τους στόχους της πρωτοβουλίας, με την προσθήκη ενός νέου πεδίου υπό τον τίτλο «Βιώσιμη Ανάπτυξη Περιφερειών». Το πεδίο αυτό αναδεικνύει τη θετική επίδραση του ιστιοπλοϊκού τουρισμού στην τοπική κοινωνία και το φυσικό περιβάλλον, υπογραμμίζοντας τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για την επίτευξη ενός βιώσιμου αναπτυξιακού μοντέλου. Η συγκέντρωση ολοκληρωμένων πληροφοριών σε μία ενιαία πλατφόρμα μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων, την καλύτερη διαχείριση των πόρων και την ενίσχυση της προσβασιμότητας στον τουρισμό για ποικίλες κοινωνικές ομάδες. Οι δυνατότητες ανάπτυξης του ιστιοπλοϊκού τουρισμού σε ευρύτερη κλίμακα, το αυξημένο ενδιαφέρον των νεότερων γενεών και η ενίσχυση της ικανοποίησης των επισκεπτών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ενσωμάτωση των τεχνολογιών ICT στην τουριστική εμπειρία. Η αξιοποίηση του Business Model Canvas ως εργαλείου σχεδιασμού μιας e-πλατφόρμας για τον ιστιοπλοϊκό τουρισμό μπορεί να λειτουργήσει ως πολύτιμος οδηγός τόσο για τους διαχειριστές μαρινών και τους τοπικούς φορείς, όσο και για ερευνητές που επιθυμούν να συνδυάσουν την τουριστική ανάπτυξη με τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες.

Δ6. Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Είναι αξιοσημείωτο πως, ακόμη και στον 21ο αιώνα, υπάρχει ανάγκη για ερευνητικές προτάσεις που αποσκοπούν στο να πείσουν τις τοπικές κοινωνίες για τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητα της ψηφιοποίησης των υπηρεσιών. Η μετάβαση από τους παραδοσιακούς τρόπους προβολής και παροχής πληροφορίας στον ψηφιακό κόσμο, μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικών πλατφορμών, αποτελεί από μόνη της πεδίο για περαιτέρω έρευνα και προβληματισμό. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόταση για την ανάπτυξη μιας ενιαίας πλατφόρμας σχετικής με τον ιστιοπλοϊκό τουρισμό κρίνεται απολύτως αναγκαία και για την Ελλάδα, μια χώρα με χιλιάδες λιμάνια και μαρίνες. Ο ιστιοπλοϊκός τουρισμός στη χώρα υφίσταται, ωστόσο δεν θα έπρεπε να αποτελεί προνόμιο λίγων. Για να αλλάξει αυτό, η πληροφορία πρέπει να είναι διαθέσιμη online και προσβάσιμη σε όλους. Μια ενδιαφέρουσα ερευνητική κατεύθυνση θα μπορούσε να είναι η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε ό,τι αφορά την ηλεκτρονική παρουσία του ιστιοπλοϊκού τουρισμού στην Ελλάδα. Η ανάλυση τόσο της λειτουργικότητας όσο και της απήχησης των ήδη υπαρχουσών πλατφορμών θα μπορούσε να προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες για τον σχεδιασμό μιας πιο ολοκληρωμένης και αποδοτικής λύσης. Εξίσου ενδιαφέρον θα ήταν να εξεταστεί πώς οι νέες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, θα μπορούσαν να ενσωματωθούν σε μια τέτοια ενιαία πλατφόρμα, αναβαθμίζοντας τη συνολική εμπειρία του χρήστη και παρέχοντας εξατομικευμένες υπηρεσίες, προτάσεις και υποστήριξη.